

Motion till riksdagen 2007/08:Ub415

av Luciano Astudillo (s)

Forskning vid Malmö högskola

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tilldela Malmö högskola examinationsrätt och forskarutbildning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att påbörja ett samtal om behovet av samhällsrelevant forskning som en viktig roll i kvalitetsbedömningen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om satsning på de lärare som arbetar med lärarutbildningen.

Motivering

Malmö växer och utbildningsbehovet i regionen är stort. Malmö högskola skapades för att stödja en positiv samhällsutveckling i Malmöregionen, och högskolan bör få fortsätta på den vägen.

Malmö högskola siktar idag på att bli en viktig aktör i den större samhällsförändring som går mot vad som brukar kallas för kunskapssamhället. Nya kunskapsregioner och kunskapsstäder framträder. Malmö stad gör anspråk på att vara en av dem och här har Malmö högskola en mycket viktig roll att spela. Högskolan arbetar inte bara lokalt och regionalt utan även globalt. I augusti medverkade man vid utbildning i Hiroshima, Japan, som handlade om fred och mänskliga rättigheter i ett globalt perspektiv.

En av de viktigaste delarna i högskolans arbete är att bredda rekryteringen och därigenom höja utbildningsnivån i Malmö. Högskolan har utvecklat en profil med utbildning och forskning över de traditionella akademiska ämnesgränserna. Detta ger både bredd och djup. För att högskolan ska kunna fortsätta utvecklas krävs egen examinationsrätt på det humanistiska och samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet. Om inte detta säkras kommer grundutbildningen att utvecklas enligt villkor som andra lärosäten ger, eftersom

Fel! Okänt namn på

grundutbildning och forskarutbildning ska vara ”kompatibla”. Examinationsrätt innebär att högskolan själv ansvarar för forskarutbildningens inriktning, planering och genomförande. Detta är en förutsättning för att forskarutbildningen ska kunna utvecklas i enlighet med högskolans profil. Genom att stärka forskningsanknytningen i professionsutbildningarna ökar dessutom förutsättningarna för att nya idéer och forskningsresultat sprids i samhället, också genom de studenter som inte går vidare till forskarutbildning. Mycket talar för att kopplingen mellan vetenskapsområde och forskarutbildningsrättigheter kommer att försvinna. Det kan i sin tur leda till att Malmö högskola få forskarutbildningsrättigheter inom mindre områden eller profiler.

Malmö högskola rekryterar framgångsrikt studenter från studieovana miljöer och studenter med invandrarbakgrund. Dessa studenter bör ges möjlighet att fortsätta in på forskarbanan genom att antas till forskarutbildning. Möjligheterna att bli antagen till forskarutbildning vid ett annat lärosäte är små eftersom de egna studenterna ofta prioriteras. För vissa av dessa studenter kan studier vid högskolan i sig innebära ett stort steg. Att gå vidare till forskarstudier vid en annan universitetsort kan vara ett alltför stort steg att ta av ekonomiska, känslomässiga och kulturella skäl. Det är också viktigt att kunna visa på forskarbanan som en möjlig karriärväg, inte minst för grupper för vilka den framtida arbetsmarknaden spelar stor roll vid valet om att eventuellt fortsätta till högskola eller universitet.

Högskolan har en stor andel professionsutbildning, runt 70 % av programutbildningarna. För att säkerställa en hög kvalitet på denna utbildning och kunna dra nytta av Malmö högskolas tvärvetenskapliga struktur och arbetssätt är det viktigt att högskolan får egen rådighet över forskarutbildningen på det humanistiska och samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet. Malmö högskola har fokus på samspelet och överföringen av kunskap mellan forskning och praktik och yrkesliv. Genom detta vill högskolan säkra framtidens behov av yrkesmänniskor som är väl rustade för de krav som arbetsmarknad och arbetsgivare ställer och kommer att ställa.

Enligt regeringen ska forskningspengar till en ökande del fördelas i enlighet med kvalitetskrav. Det är förvisso välkommet. Men det vi inte är nöjda med är att man ensidigt definierar kvalitet som de forskare som får medel från Vetenskapsrådet. Detta råd har som sin uppgift att stödja grundforskning. Malmö högskola har en inriktning mot tillämpad forskning eller klinisk forskning. Där spelar samhällsrelevans en viktig roll i kvalitetsbedömningen. Det är således en bedömning som måste arbeta med andra typer av kriterier än vad regeringen föreslagit, det är också en bedömning där mottagaren för kunskapen måste tas med och spela en aktiv roll. Detta är en fråga som diskuteras internationellt och som måste föras in i den svenska debatten för att vi ska kunna utveckla kriterier för god vetenskaplig kunskap som har samhällsrelevans.

Läraryrket vid Malmö högskola, vilken för övrigt utvärderades positivt av Högskoleverket (Högskoleverkets rapportserie 2005:17R), är högskolans största professionsutbildning. Det är positivt att regeringen lagt en hel del nya pengar på det som kallas Läraryrket i skolan. Det är också bra att man sagt att det behövs mer av forskningskompetens inom skolan, vilket i klartext

Fel! Okänt namn på

betyder att man lägger pengar på att aktiva lärare i skolan ska avlägga licentiatexamen. Samtidigt är det viktigt för långsiktigheten att en liknande satsning görs på de lärare som arbetar med lärarutbildningen. Malmö högskolan måste också på allvar få möjlighet att forskningsanknyta lärarutbildningen. Vid skapandet av Malmö högskola 1998 överfördes alla resurser för forskning och forskarutbildning (professorer, doktorander och del av fakultetsanslagen) till högskolan, men examinationsrätten kvarstannade vid Lunds universitet.

För att samarbetet över Öresund ska kunna utvecklas och ge avkastning i regionen krävs en balans i forskningsvolym. För närvarande ligger den svenska sidan klart i lä. Öresundsuniversitetet består av 12 lärosäten, fyra på den svenska sidan och resterande på den danska. Det kan noteras att alla de danska lärosätena har universitetsstatus. Generellt måste internationellt samarbete ske på lika villkor. För att något råda bot på denna obalans är det viktigt att Malmö högskola på sikt tilldelas ytterligare ett vetenskapsområde eller åtminstone examensrättigheter.

Stockholm den 3 oktober 2007

Luciano Astudillo (s)